

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

81. An si Episcopi consecrarent in aliquo Oratorio privato Cardinalium,
Episcoporum, & Regularium, peccarent mortaliter? Et quid de
ministrantibus sacram Confirmationis in supradictis oratoriis? Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

de Ecclesia cap. 32. 33. & 34. Bellarminus tom. 1. lib. 1. de Rom. Pontif. cap. 23. & Dominicus Bannez *secunda secunda*, quest. 1. art. 10. in *superiori commentario*, lib. 4. §. Pro quo notandum, scilicet, solum Beatum Petrum fuisse à Christo Domino creatum Episcopum, & ab ipso reliquos Apostolos consecratos; id quod maximum fundamentum habet in iure Canonico, præsertim cap. Porro, distict. 66. Ex hoc enim principio fit; hanc Ordinationem Beati Petri non fuisse celebratam in nocte cænæ, vbi aderant omnes Discipuli, nec post resurrectionem cum Ioan. 20. dixit: *Accipe Spiritum sanctum*; nec in die Ascensionis, cum omnibus benedixit, quia in his euentibus nihil peculiare dictum est Petro, quod hanc Ordinationem indicaret. Ergo verisimilius est accidisse post resurrectionem in ea apparitione, in qua accepit Summum Pontificatum illis verbis *Pasce Oves meas*: rectè enim cohererebat Ordinatione Episcopalis eum constitutione Summi Episcopi, atque Pastoris; ergo ibi institutus est Ordo Sacerdotalis, cum Apostoli instituti sunt Sacerdotes, ita institutus crendendus est Episcopatus, cum Beatus Petrus Episcopus constitutus est. Et ita hanc sententiam sustinet Granadus in 3. parte, contra vers. 9. tract. 1. §. 1. num. 10. Bellarminus lib. 1. de Romano Pontifice, cap. 23. Salmeron tom. 12. in Acta Apost. tract. 1. §. 8. Peram hoc posito. Marchin. de Sacramento Ordinis, tract. 1. part. 2. cap. 12. Bernal. de Sacramento, dist. 46. sect. 7. num. 53. Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. dist. 2. quest. 33. & alij. Vide Turrecrem. lib. 2. cap. 32. 33. & 34. vbi latè probat.

6. His tamen non obstantibus non nego opinionem asserentem Apostolos fuisse à Christo Domino, & non à Diuo Petro consecratos Episcopos esse satis probabilem; & illam ex Patribus tener Diuus Augustinus lib. 2. Q. Q. vers. & noui Testament. Cyprianus libro 3. Epistola 9. Cyrillus in Ioannem, lib. 12. cap. 55. & alij. Et ex Theologis Caietanus tract. de Auctoritate Papa, & Concil. cap. 3. Sotus in 4. dist. 20. quest. 1. art. 2. Franciscus Vargas de potest. Papa, Hervæus de potest. Papa, Gabriel in can. Missæ, lib. lect. 3. & Maior in 4. distict. 24. quest. 3. quibus omnibus adde Zachariam Puerium in Censura Patrenica contra Republicam. Marci Antonij de Dominis, lib. 2. cap. 2.

RESOL. LXXXI.

An si Episcopi consecrarent in aliquo Oratorio priuato Cardinalium, Episcoporum, & Regularium, peccarent mortaliter?
Et quid de ministrantibus Sacramentum Confirmationis in supradictis Oratorijs?
Et asseritur Sacerdotes celebrantes extra Ecclesiam, secluso sc. scandalo, & contemptu, non peccare mortaliter
Et docetur supradicta Oratoria non esse pollutionis Ecclesiasticæ capacia. Ex p. 12. tract. 1. Ref. 81.

§. 1. **R**espondeo consecrationem fore validam, nam locus non est de eius essentia, difficultas est, an peccarent, quia supra iam diximus consecrationem Episcoporum esse faciendâ in Ecclesia, & videtur negatiuè respondendum; nam primò Sacramentum Confirmationis, licet ordinariè ministretur in Ecclesia, tamen aliquando Episcopi illud ministrant in Oratorio, & ita ego olim docui, & docet Hurtadus de Sacramento Confirmationis, difficult. 14. Syluest. vers. Confirmat. num. 4. Sanctius in Select. dist. & in Ref. 11. 40. num. 4. & alij. Secundo non desunt Doctores asserentes, Sacerdotes celebrantes extra Ecclesiam secluso

scandalo, & contemptu non peccare mortaliter. Ita tenet Sotus num. 4. sentent. distict. 13. quest. 2. art. 1. & Emanuel Sâ iuxta correctionem Magistri Sac. Palatii vers. Missæ, numero 20. Tertio quia supradicta Oratoria dicuntur quodammodo Ecclesiæ publicæ, & ita loquens de Oratorijs Cardinalium non solum dignitate, sed etiam scientia Eminentissimus Dominus meus Cardinalis Brancaccius in mea part. 6. tract. vltim. resolut. vltim. vnde omnes Sacerdotes possunt in dictis Oratorijs Missam dicere, & in diebus festiuis si quis in illis Missam audire satisfaceret præcepto, vt ego alibi fatis probauit; ergo. &c. Verum his non obstantibus potest aliquis dicere, &c. difficile excurari à peccato lethali Episcopos celebrantes in supradictis Oratorijs. Probat, quia essent transgressores factorum Canonum, & faceret contra communem consuetudinem Ecclesiæ in re graui: quod peccat lethaliter, docet Nugnus loquens de administrat. Sacrament. Confirmationis extra Ecclesiam in 3. part. tom. 1. quest. 72. art. 2. vnde nullus Episcopus vsque abhuc ausus est Confirmationem Episcoporum extra Ecclesiam facere, nec Pontifex visum est in hoc dispensasse: ergo. Nec obicit in contrarium adducta, nam Sacramentum Confirmationis non solum potest ministrari in Oratorio, sed omni loco decenti, vt obseruat Petrus à Sancto Ioseph. in Idea Sacramentali, cap. 24. resolut. 4. Coninch. & alij, quos citat & sequitur Martinus de Sancto Ioseph. in Mon. confess. lib. 1. tract. 2. de confirmat. num. 8. & passim hoc esse licitum, demonstrat consuetudo omnium Episcoporum, quod quidem, in nostro casu non adest, nam vltimè contrarius inuolubilitèr obseruatus est ab omnibus Episcopis: ergo ad secundum argumentum Sotij, & Sâ de celebratione Missæ extra Ecclesiam, respòdeo illam sententiam ab omnibus reiici vt me citato docet Pater Quartus in Rubricis Missalis, part. 3. tit. 10. num. 1. sect. ... dub. 4. Ad tertium argumentum respondeo, rectè loquutum fuisse Eminentissimum Brancaccium; nam quod alia priuilegia, Oratoria Cardinalium dici possunt Ecclesiæ capacia non autem absolute, & quoad alia; quia non sunt benedicta, & inde si in illis quis fornicaret non committeret sacrilegium, vnde ad confirmationem supradictatam, non de seram hîc apponere verba doctissimi, & amicissimi Petri Francisci Passarini de Pollut. Eccles. dist. 2. cap. 12. num. 4. vbi me citato sic ait. [Oratoria, seu Capellas in Palatijs, seu domibus tam Cardinalium, quam Episcoporum, non esse Pollutionis Ecclesiasticæ capacia. Ratio est quia sunt Oratoria vetè, & merè priuata, idcirco non benedicta, nec proprie sunt Ecclesiæ, vnde nec pollutionis Ecclesiasticæ capacia esse possunt ex supradicta ita nobilicum sentire coguntur quorquot supradictis hæc Oratoria elucubrat. tom. 1. lib. 4. tit. 1. numero 132. Beja in respons. cas. conscient. part. 4. cas. 33. Vgol. de Officio, & Potestate Episcopi, lib. 1. cap. 28. §. 1. m. 4. Cardinalis Brancac. in dicta dissertat. de Priuilegio Capell. Cardin. apud Dian. part. 6. tit. 8. resolut. vltim. Sæcra Congregatio Concilij die 22. Septembris 1640. apud Dian. loco cit. Valerius in differentijs vsusque feri ver. Missæ, differet. 2. Dian. ipse, part. 9. tract. 1. resolut. 33. in fin. Gauant. vers. Missæ, num. 22. Clarus autem hoc colligitur ex Thom. del Bene de immunitate, & iurisdictione Ecclesiæ, cap. 2. dub. 2. sect. 7. num. 14. & 15. & etiam cap. 15. dub. 9. sect. 14. numero 14. Riccio de Fagandez loco citato, & ex iis omnibus, qui cum negent licere Episcopis celebrare extra loca sacra sine necessitate; vel iusta causa, idcirco negant etiam id ipsum in Sacellis, vel

Sup. in Ref. 64. huius tract.

Docuit in tom. 1. tr. 2. Resol. 10. §. Notadū est, & in Ref. 11. 40. num. 4. & alij. Secundo non desunt Doctores asserentes, Sacerdotes celebrantes extra Ecclesiam secluso

vel Oratoris Episcopatum Palatiorum, vel domo-
rum, si iusta ibi celebrandi causa desit, nam certe
talia Oratoria loca sacra non esse, & consequenter
neque pollutionis huius capacia putantur. Imo cla-
rissime hoc asseritur, tum à Diana *part. 9. tract. 2.*
resol. 32. in medio, & 33. in fin. (licet enim loqua-
tur de Oratoris regularium, eadem tamen militat
ratio, etiam in Oratoris Cardinalium, ac Episco-
porum, vt consideranti patere potest, & videre est
apud Cardinalem Bonac. loco cit. *rum à Iord. loco*
cit. lib. 5. tit. 11. num. 1. & aliis, apud ipsum. Hucusque
Palfatinus, qui postea subdit, quod licet Episcoporum
Oratoria ab ipsis Episcopis erecta sint, & se ha-
beant ad modum publicorum Oratoriorum cum ti-
tulo alicuius Sancti, vt dixit Palfatinus *decif. 55. n. 3.*
non propterea tamen ea esse Oratoria ex se sacra, ac
proinde diuino cultui in perpetuum dicata: & vt
dixi multò minus esse Ecclesias, aut Ecclesiarum
nomine comprehendendi, non enim erecta fuere per
publicam Episcopi auctoritatem, quæ ad locum sa-
crum constituendum necessaria est, vt superius alibi
dicebamus, sed per priuatum, vt de priuata etiam au-
thoritate destrui possunt, & ad vsus profanos con-
ueriti, quod fieri non potest in locis publica Episcopi
auctoritate erectis, ac proinde propriè sacris, & diui-
no cultui in perpetuum dicatis, ergo, &c.

2. Vidisti, Amice Lector, difficultates hinc inde
circa præsentem questionem. Ego, quid sentiam, di-
cam breuiter: dico igitur Episcopos consecrantes
in supradictis Oratoris non peccare mortaliter, sed
tantum venialiter. Probatur, quia non transgrediuntur
Canones, neque operantur contra consuetudi-
nem in re graui, sed tantum in re leui, non enim con-
secrationem Episcopalem efficiunt omnino, & ex-
tra Ecclesiam, quod quidem prohibent Canones,
sed tantum in locis, qui licet strictè, & propriè
Ecclesie non sint, quodammodo tamen, & largo mo-
do Ecclesie dicuntur. Ergo tantum venialiter peccare
dicendum est, & non mortaliter: nam aliquin ead-
em esse transgresso, & culpa consecrare Episcopos,
verbi gratia, in platea publica, ac in supradictis Ora-
toris, quod dicere videtur absurdum, nam supradicta
loca distare à prophanis, & publicis locis aperte
patet. Ergo, &c.

3. Dices, sine scrupulo peccare venialis, Episcopi
ministrant maiores Ordines in supradictis Oratoris;
Ergo idem dicendum erit de consecratione Episco-
porum, nam vtraque actio est Sacramentum. Respon-
deo in primo casu extare consuetudinem, non autem
in secundo, & ideo ego puto in tali casu peccare veni-
aliter non autem in primo. Et ita sentio saluo me-
liori iudicio; sufficit enim in re noua, & à nemine
pertractata superius dicta adnotasse.

RESOL. LXXXII.

An stando in opinione, quod vnctio, Chrismatica sit
de essentia Consecrationis Episcopalis, queritur, an
illa efficiatur medio aliquo instrumento, sit va-
lida?

Et aduocatur vnctionem collatam medio aliquo instru-
mento, & non manu immediata Episcopi in Sacra-
mento Confirmationis esse quidem validam. Ex p. 12.
tract. 1. Ref. 82.

Diximus supra, talem vnctionem esse vali-
dam, & non illicitam, saltem mortaliter, si
efficeretur non pollice, sed alio digito: nunc quæro,
stando in opinione Isamberti, & aliorum, quam ego
non tenco, an sit valida, & licita si efficiatur medio
Tom. IV.

aliquo Instrumento, & quidem esse inuvalidam videtur
dicendum à simili; nam asserunt DD. quod vnctio
Sacramenti Confirmationis, non facta mediante ma-
nu Episcopi, sed mediante aliquo Instrumento est
inualida & ideo Ludouic. Abely in *Medul. Theol. to. 5.*
de Sacram. confirm. c. 3. sect. 1. sic ait, [docet Isambertus de
necessitate huius Sacramenti esse, quod vnctio
Chrismatis manu, seu digito Episcopi, non verò me-
diante vllò alio Instrumento fiat, quod vero fiat pol-
lice dexteræ manus, id non nisi ex præcepto Eccle-
siæ esse ad maiorem decentiam, & commoditatem.]
Ita ille, cui adde Bufembaum in *Medul. Theolog. mo-
ral. lib. 6. tract. 2. cap. 2. dub. 1. num. 2.* qui cita Fil-
liucium, & Layman. Idem docet doctus Escobar
in *Theol. moral. tract. 7. exam. 3. cap. 4. num. 19.* & me-
citato, Franciscus Lugo de *Sacramentis, lib. 3. cap. 1. c. 5.*
n. 63. qui citat Suarez, Auerfam, Durand. Bonac. Pa-
laum; Reginald. & alios.

3. Sed ego puto non rectè argumentari ex Sacra-
mento Confirmationis ad Consecrationem Episcopalem,
nam in ista non militat ratio pro casu, quæ
militat in confirmatione, nam essentialis est huic Sa-
cramento manus impositio, quæ propriè significat
immediatum contractum, præcipue quando manus
imponitur ad sanitatem corporis, vel animæ confe-
rendam, & per hanc immediatam manus impositio-
nem, intelligitur Sacramentum confirmationis à
primis Ecclesie temporibus; etiam per Apostolos
fuisse ministratum. Et ideo Martinon. in 3. part.
Diui Thomæ de Sacram. tom. 2. disput. 27. sect. 3. num. 22.
obseruat, aliquos existimare materiam remotà Sacra-
menti Confirmationis esse solùm manus impositio-
nem, quia Apostoli *Actor. 8. c. 19.* sola manus im-
positione confirmarunt, vt interdum fecisse concedit
S. Thom. *quest. 72. art. 2. ad 1.* & significat Inno-
centius III. *cap. cum venisset extra, de sacra vnctio-
ne*, dicens pro frontis Chrismatione, designari
manus impositionem, quam faciebat Apostoli. Et flo-
ret in decreto, affirmans confirmationem dari loco
illius impositionis manuum, quæ olim fiebat ab Apo-
stolis: idem denique in vsu fuisse tempore Concilij
Arauscani sub Leone I. docet Firmodus *Antirre-
tico num. 10.* motus verbi Canonis I. Arauscani à se
correcti & explicati: vbi inquit: Præcipitur, vt si
quis in baptismo Chrismatus fuerit, non chrisme-
tur iterum in confirmatione: sed nimirum manus
tantum ab Episcopo ipsi imponatur, quod confirmat
verbis quibusdam Hieronymi, Gennadij, Hilarij Arc-
latensis, & D. Augustini, qui confirmationem vo-
cant manus impositionem.

3. Verum ego etiam puto satis probabile vnctio-
nem in Sacramento Confirmationis, collatam medio
aliquo Instrumento: & non manu immediata Episco-
pi, esse, quidem validam, & ita probabiliter contra
Suarez cum Amico olim tenui; & nunc iterum te-
neo, & ita tenet Martinus de S. Ioseph. in *Mor. confir-
lib. 1. tr. 1. de Confirmat. num. 14.* vbi sic ait? Es neces-
sario que la vnction se aga con la mano, o con el
dedo; y si se hiziesse con algun Instrumento no seria
valido el Sacramento, vt Suarez, Egidius Sà, & alij
plurimi quos citat, & sequitur Bonacina *loco citato,*
disput. 3. punct. 3. [aunque otros con mas probabilidad
tienen que no es creible que pusiesse Dios el valor
del Sacramento en que se haga la vnction con la mano,
ò con otro Instrumento, antes se pudiesse creer lo con-
trario; porque es cosa accidental, de quo vide
iura supra cit. numero 9. in fine, Henriquez *cap. 2.*
num. 3. Viualdus de *confirmat. Hurtad. difficult. 6. in*
fine. A mí me parece lo mismo, y que sola-
mente se deve hazer por precepto de la Iglesia,
porque la forma se verifia vnguiendo con algun

Sup. hoc in
Resol. not.
Præteritæ 5.
Sed, à lin. 2.
verf. & ita, &
in tom. 1.
tr. 2. Ref. 8
& in aliis
cius primæ
not.

Tenuit in
Ref. not. seq.
sed non è in
Amico ibi;
nec in vlla
alia Ref.